

Protokół nr 6
z posiedzenia Komisji Edukacji, Nauki i Kultury
Sejmiku Województwa Śląskiego
w dniu 21 listopada 2024 roku

Komisja odbyła się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, przy użyciu programu do wideokonferencji.

Posiedzenie prowadziła Pani Lucyna Ekkert, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Nauki i Kultury. W posiedzeniu udział wzięli radni członkowie Komisji wraz z zaproszonymi gośćmi zgodnie z załączoną listą obecności.

Proponowany Porządek Posiedzenia:

1. Otwarcie i zatwierdzenie porządku obrad Komisji
2. Omówienie i zaopiniowanie projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025-2035.
3. Omówienie i zaopiniowanie projektu budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok.
4. Sprawy bieżące i wolne wnioski

Ad 1.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – otworzyła posiedzenie Komisji, przedstawiając proponowany porządek posiedzenia oraz zaproszonych gości. Stwierdziła quorum potrzebne do podejmowania opinii i wniosków przez Komisję. Przypomniała, że do zaopiniowania są projekty uchwał z druków VII/140, VII/141. W głosowaniu jawnym Komisja jednomyślnie przyjęła zaproponowany porządek.

Ad 2.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – przechodzimy do zaopiniowania projektu uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2035 druk VI/140. Proszę o przedstawienie projektu panią Skarbnik Województwa.

Skarbnik Województwa Śląskiego, Pani Elżbieta Stolorz-Krzysz -Prognoza wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., a z końcem 2024 r. utraci moc Uchwała Nr VI/63/1/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024–2035 wraz z późniejszymi zmianami. Takie rozwiązanie pozwoli na zachowanie ciągłości prognozowania finansowego Województwa Śląskiego. Okres trwania WPF obejmie lata 2025–2035, a więc prognoza nie będzie wydłużona w stosunku do obecnie obowiązującej. Częścią integralną WPF jest prognoza długu Województwa Śląskiego, obejmująca lata 2025–2035, a opisana w pkt 6 niniejszych Objaśnień. Przewidywana kwota długu Województwa na **1 stycznia 2025 roku** wyniesie **454.822.074 zł**, na którą składają się:

zobowiązania z tytułu kredytów bankowych w kwocie 454.675.808 zł,

wykazana w sprawozdaniu Rb-Z za III kwartały 2024 roku kwota zobowiązań wymagalnych w wysokości 146.266 zł (pkt 10.7 WPF).

Kwota długu zakłada pełne wykonanie w 2024 roku planu przychodów budżetu z tytułu kredytów bankowych i stanowi podstawę dla obliczenia wielkości długu na koniec 2025 roku oraz w latach 2026–2035. Wskaźnik zadłużenia liczony do planu po zmianach dochodów ogółem na dzień 30 września 2024 roku wynosi około **14%** i nie przekroczy limitu zadłużenia.

W Objaśnieniach omówiono podstawowe wartości budżetowe, ze szczególnym uwzględnieniem „nowej” ustawy o dochodach JST, która istotnie zmieniła strukturę oraz zasady ustalania dochodów województw samorządowych. Kierowano się również „Wytocznymi”, m.in. w zakresie przewidywanej stopy inflacji (CPI) oraz wzrostu produktu krajowego brutto (PKB). Przy prognozowaniu dochodów nie przekroczono wskaźników wzrostu tam zawartych.

Objaśnienia przyjętych wartości do Prognozy podzielono na części wynikające z ustalonego Rozporządzeniem wzoru wieloletniej prognozy finansowej. Uwzględniono również strukturę

poszczególnych pozycji opisaną w ostatnim wydaniu „Metodologii”. Projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035 przewiduje łączne zadłużenie Województwa na koniec 2025 roku w wysokości **692.760.645 zł** (pkt 6 WPF). Na kwotę tą składają się zobowiązania z tytułu kredytów zaciągniętych w latach 2017–2020 oraz plan przychodów z tego tytułu w roku 2024 i 2025, przy założeniu pełnego ich wykonania, i po odliczeniu rat spłaconych w trakcie 2025 roku (94.725.608 zł).

Kwota długu wykazana w Załączniku 1 WPF (pkt 6 WPF) to stan na 31.12.2025 r. i obejmuje następujące zobowiązania kredytowe:

dwa kredyty zaciągnięte w 2017 roku w łącznej wysokości 95.566.677,09 zł – do spłaty pozostanie łącznie **47.783.320 zł** do końca 2030 roku,

dwa kredyty zaciągnięte w 2018 roku w łącznej wysokości 35.810.033,76 zł – do spłaty pozostanie łącznie **17.905.000 zł** do końca 2030 roku,

kredyt zaciągnięty w 2020 roku w łącznej wysokości 88.523.766 zł – do spłaty pozostanie łącznie **44.261.880 zł** do końca 2030 roku,

plan po zmianach przychodów z tytułu kredytów na 2024 rok wynosi 275.000.000 zł – do spłaty pozostanie łącznie **250.000.000 zł** i będą one spłacane do końca 2035 roku,

projekt planu przychodów z tytułu kredytów na 2025 rok wynosi **332.810.445 zł**. Kredyty spłacane będą do końca 2035 roku.

W 2019 r. oraz w latach 2021–2023 Województwo Śląskie nie zaciągnęło zaplanowanych kredytów bankowych. Wieloletnia Prognoza Finansowa na dzień jej sporządzenia nie przewiduje zaciągnięcia kredytów w latach 2026–2035.

W latach 2025–2035 spełniony będzie tzw. indywidualny wskaźnik zadłużenia, o którym mowa w **art. 243** ufp. Jego obowiązywanie zostało podzielone na dwa okresy:

przejściowy – w 2025 roku,

oraz drugi – docelowy, począwszy od roku 2026.

W 2025 r. stosunek łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę długu (prowizje i odsetki) do planowanych dochodów bieżących budżetu (**wskaźnik realny**), nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich **trzech albo siedmiu lat** relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu (**wskaźnik dopuszczalny**). Zarząd Województwa **kontynuować będzie obliczanie średniej z trzech poprzednich lat**.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej ujęto jako przedsięwzięcia wszystkie wieloletnie programy, projekty i zadania zgodnie z art. 226 ust. 4 ufp, w tym także te których termin zakończenia upływa w 2025 roku pod warunkiem, że wydatki na ich realizację ponoszone były w latach wcześniejszych. Zgodnie ze wzorem Prognozy limity wydatków na przedsięwzięcia zostały podzielone na bieżące (pkt 10.1.1 WPF) oraz majątkowe (pkt 10.1.2 WPF). Znaczący spadek limitów wydatków przedsięwzięć majątkowych po 2027 roku związany jest z końcową datą obecnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej i brakiem informacji o finansowaniu zadań po jej wygaśnięciu.

Wykaz wszystkich przedsięwzięć zawiera Załącznik 2 do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025–2035. Zgodnie z tym wykazem w 2025 roku przewiduje się realizację łącznie **226 przedsięwzięć**, w tym 99 przedsięwzięć z udziałem środków Unii Europejskiej (w tym 67 bieżących i 32 majątkowych) oraz 127 przedsięwzięć własnych (w tym 49 bieżących i 78 majątkowych).

Zgodnie z art. 226 ust. 3 ufp z realizowanymi przedsięwzięciami łączy się również konieczność wykazania limitów zobowiązań przypadających na konkretne zadania, projekty czy programy. Jest to kwota, na którą będzie można w przyszłości zaciągać zobowiązania związane z realizowanym przedsięwzięciem. Kwota tego limitu będzie ulegała w kolejnych latach pomniejszaniu o kwotę zobowiązań już zaciągniętych w ramach ustalonego limitu dla przedsięwzięcia

Szczegółowe objaśnienia do uchwały budżetowej stanowią załącznik do protokołu.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – czy ktoś ma pytania do przedstawionego materiału, nie widzę pytań wobec tego przechodzimy do omówienia budżetu województwa na 2025 rok.
Skarbnik Województwa Śląskiego, Pani Elżbieta Stolorz-Krzysz - Projekt uchwały budżetowej Województwa Śląskiego na 2025 rok został opracowany według stanu prawnego obowiązującego od 25

października 2024 r., tj. od dnia wejścia w życie „nowej ustawy” o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1572).

Na podstawie art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) Zarząd Województwa jest zobowiązany przedstawić projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem organowi stanowiącemu oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania – w terminie do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

Projekt uchwały w sprawie budżetu oraz zakres materiałów informacyjno-porównawczych, dołączonych do niniejszego uzasadnienia, jest w swojej formie i treści zgodny z postanowieniami zawartymi w Uchwale Sejmiku Nr V/38/6/2017 z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Województwa Śląskiego oraz z art. 212 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.).

DOCHODY budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok oszacowano na podstawie:

- przyjętych przez Zarząd Województwa uchwałą Nr 814/20/VII/2024 z dnia 7 sierpnia 2024 r. „Założeń ekonomiczno-finansowych do projektu budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok”,
- pisma Ministra Finansów nr ST3.4750.17.2024 z dnia 14 października 2024 r., ustalającego kalkulacyjne wielkości dochodów województwa z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, udziału w podatku dochodowym od osób prawnych oraz subwencji ogólnej,
- informacji Wojewody Śląskiego o wielkościach dotacji celowych na zadania własne, zlecone oraz powierzone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z decyzją Nr FBI.3111.207.27.2024 z dnia 24 października 2024 r.,
- porozumień zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego.

Projekt budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok zamyka się po stronie dochodów kwotą **3.832.993.011 zł** i jest wyższy o **18,5%** w stosunku do planu po zmianach na 30 września 2024 roku.

Wzrost planowanych na 2025 rok dochodów w stosunku do roku 2024 jest efektem **zmian per saldo** w kilku kategoriach dochodów własnych.

Przyrost widoczny jest przede wszystkim w wysokości wpływów z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, określonej przez Ministerstwo Finansów dla Województwa Śląskiego na poziomie **848.538.374 zł**, co oznacza **wzrost** w stosunku do 2024 roku o ponad **310,1%**.

Wzrost ten wynika z wprowadzenia zasadniczych zmian w zasadach naliczania dochodów JST, które zawarto w „nowej ustawie” o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z przyjętą ustawą, wielkość udziału w podatku PIT, począwszy od roku 2025, wynosić będzie dla województw **0,35%** liczona od **dochodów podatników** zamieszkałych na obszarze danego województwa (dotychczas podstawę naliczania tych dochodów stanowiło 1,6% wpływów z **podatku należnego** od podatników).

W ustawie rozszerzono katalog dochodów z PIT, w których samorządy terytorialne partycypują, o podatek PIT pobierany w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych.

Na podstawie „nowej ustawy” Ministerstwo Finansów oszacowało również udział w podatku dochodowym od osób prawnych dla Województwa Śląskiego w wysokości **1.487.386.958 zł**. Zastosowano nowy udział procentowy i w miejsce dotychczasowych 14,75% – ustalono 2,3% naliczone od dochodów podatników. W porównaniu z dochodami należnymi Województwu w roku 2024, kwota wpływów z CIT na 2025 rok jest **mniejsza o 16,6%**.

Środki stanowiące dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w dochodach, będących podstawą naliczania tych podatków będą podlegać przekazaniu jako zaliczki na rachunki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w równych miesięcznych ratach.

„Nowa ustawa” wprowadza, w miejsce obecnych części subwencji ogólnej, **pojęcie potrzeb wydatkowych JST**, które podlegają finansowaniu dochodami z PIT i CIT, a w przypadku, gdy dochody te są niewystarczające – **subwencję ogólną** z budżetu państwa.

W konsekwencji, dla Województwa Śląskiego na rok 2025 Ministerstwo zidentyfikowało potrzeby: oświatowe, rozwojowe, ekologiczne oraz uzupełniające i zwiększyło dochody o subwencję ogólną w wysokości **107.308.480 zł**.

Na zwiększenie dochodów własnych istotny wpływ mają także środki z:

- Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – **121.256.079 zł**,
- Rządowego Funduszu Polski Ład – w ramach Programu Inwestycji Strategicznych – **118.045.707 zł**,
- Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – **3.500.000 zł**.

Z ogólnej zaplanowanej kwoty dochodów na rok 2025, dochody bieżące to **3.238.544.121 zł**, co stanowi **84,5%** ogółu dochodów. Pozostałe **15,5%**, tj. **594.448.890 zł** to dochody majątkowe.

W szacowanych na 2025 rok dochodach kwota **145.073.136 zł** pochodzi z dotacji celowych na realizację bieżących zadań zleconych i powierzonych z zakresu administracji rządowej, (w tym na finansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów – 87.196.000 zł).

Dla zrównoważenia budżetu w 2025 roku planuje się **przychody** w kwocie **494.760.445 zł**, których źródłem będą:

- 1) spłaty rat pożyczek udzielonych podmiotom leczniczym – 8.950.000 zł,
 - 2) wolne środki z lat poprzednich – 153.000.000 zł,
 - 3) kredyt bankowy w łącznej wysokości 332.810.445 zł na:
 - inwestycje w drogach wojewódzkich – 65.311.983 zł,
 - zakup i objęcie akcji spółki Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. – 110.000.000 zł,
 - wkład własny do projektu w ramach FE SL 2021-2027 na zakup taboru kolejowego, – 75.498.462 zł,
 - podwyższenie kapitału zakładowego Spółki Koleje Śląskie sp. z o.o. – 82.000.000 zł (zakup taboru kolejowego oraz rozbudowa i doposażenie zaplecza technicznego Spółki).
- Szczegółowe objaśnienia do uchwały budżetowej stanowią załącznik do protokołu.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – ja sobie wynotowałam kwotę 350.917.000 mln zł tyle jest przeznaczone na edukację w woj. śląskim dokładnie około 71 mln zł więcej. Czy ktoś ma pytania do przedstawionego materiału, otwieram dyskusję.

radny Piotr Czarnynoga - chciałem zwrócić uwagę na nie łatwą sytuację wojewódzkich instytucji kultury. Wydatki rosną o 20 % a kiedy popatrzy się jak to jest w kulturze to mamy 339 mln zł ale wydatki nie wzrastają. Kiedy dyskutowaliśmy na Komisji Budżetu o znaczącym wzroście płac w dziale 750 o 51 mln zł to w dziale kultura obowiązkowy wzrost płac został przeniesiony na późniejszy okres. Postawiłem tezę, że dzielimy pracowników na dwie kategorie tych którzy dostają i tych którzy mają czekać. Ponieważ nie mogę się z tym zgodzić, że my radni których obowiązkiem jest troska o nasze instytucje kultury powinniśmy coś z tym zrobić. W samym Muzeum Górnictwa Węglowego będzie brakowało 12 mln zł dlatego składam formalnie wniosek, żeby w budżecie zwiększyć wydatki w dziale 921 o 20 mln zł brakujące na podwyżki płac a kwotę tą przesunąć z działu 750. Wiemy, że Zarząd zadba aby pieniędzy nie zabrakło a te 20 mln zł pomogą dyrektorom instytucji kultury podwyższyć płace.

Skarbnik Województwa Śląskiego, Pani Elżbieta Stolorz-Krzysz - chciałabym wyjaśnić, że w kulturze mamy kwotę 340 mln zł która została zwiększona o 8 mln zł. Te 12 mln zł to są środki które zawarte zostały w zadaniu Mecenatu Kultury. Instytucje zachowały status quo kultura nie została w swoich zadaniach pokrzywdzona ale doskonale Pan wie, że środki są zwiększane z nadwyżki budżetowej. W zeszłym roku instytucje kultury otrzymały prawie 30 mln zł.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – w dziale 921 zaplanowano około 339 mln zł w stosunku do ubiegłego roku wydatki bieżące wzrosły o 19 mln zł. W pozostałej działalności jest zmniejszenie o 12 mln zł przy czym zmniejszenie jest nie kosztem wydatków bieżących. Ja co roku zgłaszam wniosek aby z nadwyżki budżetowej zwiększyć środki. W zeszłym roku wnioskowaliśmy o 30 mln zł i je otrzymaliśmy. Jest tabela nr 4 zestawienie zadań na które zabrakło środków ale ona była i będzie, w dziale oświata brakuje 5 mln zł brakuje również na podwyżki za trudne warunki w dziale 854 . Ja jednak pozostaję przy swoim wniosku aby z rozliczenia roku poprzedniego uzyskane środki zwiększać na wydatki bieżące .

radny Piotr Czarnynoga – chciałbym się odnieść do tego co powiedziała Pani Skarbnik w stosunku do mojego wniosku. Pani Skarbnik stosuje logikę porównywania do trzeciego kwartału ja stosuję logikę Zarządu czyli pokazuje wzrost wydatków o 20 % w relacji do końca trzeciego kwartału. Nie zmienia to faktu, że pracownicy mają zagwarantowany wzrost wynagrodzeń o 7% a dyrektorów instytucji kultury stawia się pod murem. Nadal uważam że pracowników dzieli się na dwie kategorie. Pani Przewodnicząca i Pani Skarbnik twierdzą że trzeba dać obowiązkowe 7 % ale jeżeli dołożymy więcej to nadal będzie brakować te 20 mln zł/ dlatego nie wycofuję swojego wniosku .

radna Maria Nowak - nawiązując do wypowiedzi Pana Czarnynogi pozostaję w sferze kultury . Chodzi mi o program współpracy z organizacjami pozarządowymi. W sferze kultury działa wiele organizacji a ja nie widzę środków które mają trafić do organizacji pozarządowych. Mamy 10 mln zł ale 30 mln zł nie widzę. Ponad to mam pytanie dotyczące środków unijnych w edukacji na które jest przewidziane 23

nowe etaty. Tych programów jest dużo, ale mam wrażenie że pieniądze są lekką ręką wydawane. Ostatnia sprawa dotyczy rozwoju kształcenia wyższego zgodnie z potrzebami zielonej gospodarki chciałabym zapytać co to jest za program.

Skarbnik Województwa Śląskiego, Pani Elżbieta Stolorz-Krzysz - kwota na program współpracy organizacjami pozarządowymi jest rozrzucona po różnych działach. Jeśli chodzi o środki unijne to pytanie należałoby skierować do departamentów zajmujących się środkami unijnymi.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – ponieważ został zgłoszony wniosek przez Pana radnego Piotra Czarnynogę o następującej treści; należy zwiększyć środki w dziale 921 o kwotę 20 mln zł pochodzącą z przeniesienia z działu 750 przechodzimy do głosowania tego wniosku.

Komisja negatywnie zaopiniowała wniosek następującym stosunkiem głosów; za – 3, przeciw – 7, wstrzym. – 0.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – przechodzimy do głosowania nad wnioskiem zaproponowanym przeze mnie o następującej treści: Komisja Edukacji, Nauki i Kultury na posiedzeniu w dniu 21 listopada 2024r. zawnioskowała do Zarządu Województwa Śląskiego o zwiększenie dotacji podmiotowej dla instytucji kultury dla których Województwo Śląskie jest organizatorem lub współorganizatorem z przeznaczeniem na wzrost wynagrodzeń pracowników oraz działalność statutową instytucji kultury, zgodnie z potrzebami.

Proponujemy zwiększenie dotacji podmiotowej na wydatki bieżące w kwocie 30.000.000 zł z nadwyżki budżetowej lub wolnych środków wynikających z rozliczenia roku budżetowego 2024 poprzedzonych dyskusją na posiedzeniu Komisji Edukacji, Nauki i Kultury.

Komisja pozytywnie zaopiniowała wniosek następującym stosunkiem głosów;

za - 9, przeciw – 0, wstrzym. – 1.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - czy ktoś chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę, zatem przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025 – 2035 druk VII/ 140.

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025 – 2035 druk VII/140 następującym stosunkiem głosów;

za – 7, przeciw – 0, wstrzym – 3.

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert - przechodzimy do głosowania projektu uchwały w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok druk VII/ 141.

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok druk VII/141 następującym stosunkiem głosów;

za – 7, przeciw – 0, wstrzym – 3.

Ad 4

Przewodnicząca Komisji, Pani radna Lucyna Ekkert – bardzo proszę Państwa o zastanowienie się które placówki oświatowe i kultury chcielibyśmy w 2025 roku odwiedzić i proszę o przesłanie propozycji na mojego maila lub maila sekretarza Komisji.

Na tym posiedzenie zakończono.

*Protokół sporządziła ;
Beata Zaczynska*

Przewodnicząca Komisji Edukacji, Nauki i Kultury

Lucyna Ekkert